

Ministerul Justiției
Administrația Națională a Penitenciarelor
Nr. 46 543 din 25.07 2016

Alianța Română
de Prevenție a Suicidului
Nr. 3 din 31.08 2016

PROTOCOL

de cooperare în domeniul prevenției actelor suicidale în mediul penitenciar

Preambul

Având în vedere faptul că modul în care o societate se preocupă de problematica persoanelor care intră în conflict cu legea este un indicator al progresului social;

Luând în considerare faptul că persoanele private de libertate identificate cu riscuri și nevoi psihologice necesită asistență și intervenție complexă;

Luând în considerare că riscul de suicid amplifică vulnerabilitatea psihologică, cu repercusiuni inclusiv asupra traversării perioadei detenției de către persoanele private de libertate;

Fiind conștienți că numai prin colaborarea dintre așezămintele penitenciare, instituțiile de stat și societatea civilă se poate acționa cu eficiență pentru resocializarea persoanelor private de libertate;

În temeiul art. 3 din *Hotărârea Guvernului nr.1849/2004 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor*, cu modificările și completările ulterioare,

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1849/2004 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, cu modificările ulterioare;

Noi, **părțile:**

Administrația Națională a Penitenciarelor, cu sediul în municipiul București, str. Maria Ghiculeasa, nr. 47, sector 2, reprezentată prin domnul chestor de penitenciare Cătălin Claudiu BEJAN, în calitate de director general,

și

Alianța Română de Prevenție a Suicidului, cu sediul în Cluj-Napoca, Județul Cluj, telefon 0264.590.576, fax: 0264.590.576, e-mail: arps@antisuicid.com, reprezentată de prof. univ. dr. Doina COZMAN, în calitate de președinte,

Am încheiat prezentul protocol:

CAPITOLUL I – Obiectul protocolului

Art. 1

(1) Administrația Națională a Penitenciarelor și Alianța Română de Prevenție a Suicidului își propun să colaboreze în vederea orientării demersurilor de intervenție spre activitatea de consiliere individuală și de grup, a derulării *Programului de prevenire a riscului de suicid* pentru grupul vulnerabil reprezentat de persoanele private de libertate cu comportamente de risc suicidar, precum și a formării psihologilor din sistemul penitenciar urmărindu-se, astfel:

- a. identificarea persoanelor cu tulburări depresive, cu potențial crescut de suicid;
- b. combaterea ideilor iraționale, modificarea percepțiilor și a reprezentărilor negative;
- c. dezvoltarea unei imagini realiste despre sine, despre viață, despre mediul în care persoana privată de libertate se află;
- d. creșterea posibilităților de rezistență în fața greutăților;
- e. sprijinirea persoanei în descoperirea strategiilor de rezolvare a propriilor probleme;
- f. încurajarea și sprijinirea persoanei pentru a găsi noi sensuri ale existenței sale atât în perioada detenției cât și după liberare;
- g. prevenirea decompensărilor.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor și Alianța Română de Prevenție a Suicidului inițiază demersuri pentru înființarea unei linii telefonice accesibile gratuit deținuților identificați cu risc suicidar „**Telefonul Albastru – Alege Viața!**”

Art. 2

Grup țintă, vizat de prezentul protocolul de colaborare, sunt psihologii ce își desfășoară activitatea în domeniul reintegrării sociale, iar beneficiarii indirecti ai acestuia sunt:

- a) persoane private de libertate cu vulnerabilitate crescută pentru dezvoltarea tulburărilor depresive;
- b) persoane private de libertate identificate cu risc de suicid;
- c) persoane private de libertate cu tentative de suicid în antecedente;
- d) persoane private de libertate eligibile pentru includerea în program, în urma solicitării acestora;
- e) persoane private de libertate aflate în situații de criză.

Art. 3

În perioada derulării protocolului părțile pot iniția acțiuni pentru organizarea de cursuri specifice la care va participa personalul din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor și a unităților subordonate;

Art. 4

Pe tot parcursul colaborării, Alianța Română de Prevenție a Suicidului se obligă să respecte legislația în vigoare cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL II – Drepturile și obligațiile părților

Art. 5

Pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului protocol, **Administrația Națională a Penitenciarelor**, prin unitățile sale subordonate, va întreprinde următoarele:

1. desemnează o persoană din cadrul Direcției Reintegrare Socială pentru relația permanentă cu Alianța Română de Prevenție a Suicidului;
2. asigură, prin intermediul conducerilor așezămintelor de detenție, accesul specialiștilor și voluntarilor din cadrul Alianței Române de Prevenție a Suicidului, în incinta unității, în baza listelor aprobate conform prevederilor legale în vigoare și a actului de identitate prezentat la intrarea în penitenciar;
3. informează reprezentanții Alianței Române de Prevenție a Suicidului, cu privire la specificul activităților, la prevederile regulamentului de ordine interioară și la necesitatea respectării acestuia pe toată durata derulării activităților, în cadrul penitenciarului și ori de câte ori apar noi dispoziții și/sau reglementări;
4. identifică persoanele private de libertate ce necesită intervenție specifică;
5. asigură, în baza consimțământului informat al persoanelor private de libertate, participarea acestora la activitățile de consiliere;
6. răspunde favorabil solicitărilor deținuților care doresc să participe la activitățile și programele reprezentanților și să ia măsurile ce se impun în vederea realizării unei colaborări de succes;
7. asigură condițiile corespunzătoare desfășurării acțiunilor colective și individuale cu persoanele care beneficiază de asistența reprezentanților Alianței Române de Prevenție a Suicidului;
8. pune la dispoziția reprezentanților Alianței Române de Prevenție a Suicidului, informațiile legate de numărul și fluctuația persoanelor private de libertate cu vulnerabilitate crescută pentru dezvoltarea tulburărilor depresive, cu risc de suicid, cu tentative de suicid în antecedente sau eligibile pentru includerea în programul de prevenție a riscului suicidal, sau includerea în cadrul ședințelor de consiliere individuală sau de grup;
9. stabilește împreună cu membrii Alianței Române de Prevenție a Suicidului un calendar al activităților care urmează a fi derulate, transmis spre informare Administrației Naționale a Penitenciarelor;
10. selecționează 4 psihologi (cu posibilitatea de a suplimenta numărul acestora) pentru a beneficia de pregătirea de specialitate oferită de către ARPS pentru a desfășura ulterior activități în cadrul proiectului „Telefonul Albastru – Alege Viața!";
11. sprijină, cu personal de specialitate din cadrul unităților penitenciare, activitățile de prevenție a riscului suicidal, conform planului de asistență, elaborat în comun cu reprezentanții Alianței Române de Prevenție a Suicidului;

12. stabilește programul de lucru al voluntarilor și numărul de ore afectat activităților specifice din penitenciar, în funcție de orarul specialiștilor din unitate;

13. înscrie pe documentele elaborate în comun – afișe, pliante, broșuri etc. – denumirea și sigla Alianței Române de Prevenție a Suicidului;

14. promovează imaginea corectă a Alianței Române de Prevenție a Suicidului.

Art. 6

Pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului protocol, Alianța Română de Prevenție a Suicidului va întreprinde următoarele:

1. desemnează o persoană/persoane de contact pentru relația cu unitățile penitenciare;

2. înaintează în timp util către Administrația Națională a Penitenciarelor listele cu membrii Alianței, psihologi (cu drept de liberă practică, minimum supervizare/autonom), psihiatrii, asistenți sociali – care vor desfășura activități în unitățile subordonate, în vederea obținerii aprobării accesului;

3. respectă întrutotul anonimatul și confidențialitatea informațiilor în ceea ce privește colectarea unor date (în scopul realizării de studii);

4. respectă anonimatul și confidențialitatea informațiilor în ceea ce privește discuțiile avute cu funcționarii publici cu statut special, angajați ai sistemului penitenciar;

5. realizează o analiză și o evaluare periodică a activităților desfășurate cu persoanele private de libertate și oferă modalități de îmbunătățire a colaborării cu penitenciarul;

6. respectă regulile de acces în unitate, precum și cele referitoare la relaționarea cu persoanele private de libertate, conform R.O.I., normele interne ale penitenciarului care vor fi prelucrate colaboratorilor de către un reprezentant desemnat al unității penitenciare;

7. respectă programul de lucru convenit cu responsabilii de la nivelul unităților penitenciare în care își desfășoară activitatea, precum și confidențialitatea informațiilor referitoare la persoanele private de libertate;

8. sprijină activitatea de educație și asistență psihosocială din cadrul unităților penitenciare în care își desfășoară activitatea, în limita competențelor reprezentanților săi;

9. informează reprezentanții Direcției Reintegrare Socială, după caz, ai sectorului educație și asistență psihosocială, de la nivelul penitenciarelor cu care colaborează, despre activitățile de interes comune și să invite la acestea specialiști interesați din cadrul direcției de specialitate de la nivelul administrației centrale, precum și de la nivelul unităților subordonate acesteia;

10. furnizează direcției de specialitate din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și sectorului educație și asistență psihosocială din unitățile penitenciare în care își desfășoară activitatea, materiale de specialitate privind problematica asistenței acordate persoanelor cu antecedente de consum de droguri, în limita resurselor disponibile;

11. promovează imaginea corectă a Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și a unităților penitenciare în care își desfășoară activitățile.

12. asigură în mod gratuit, training pentru 4 specialiști din sistemul penitenciar, care să susțină funcționarea serviciului „Telefonul Albastru – Alege Viața!”;

13. întocmește un manual - „Consilierea telefonică în criza suicidară din mediul penitenciar românesc”, ghid pentru pregătirea profesională a specialiștilor care vor activa în cadrul serviciului „Telefonul Albastru – Alege Viața!”;

14. specialiști ARPS vor asigura, împreună cu ANP, formarea continuă pentru a personalul implicat în activitatea serviciului „Telefonul Albastru - Alege Viața!”.

Capitolul III - Protecția informațiilor

Art. 7

Fiecare parte va asigura confidențialitatea informațiilor transmise și a provenienței lor. Informațiile și suportul lor material primite în conformitate cu prevederile prezentului protocol vor putea fi transmise unei terțe persoane numai cu aprobarea prealabilă scrisă a celeilalte părți.

Capitolul IV - Costuri

Art. 8

(1) Alianța Română de Prevenție a Suicidului va suporta cheltuielile aferente activităților de cooperare pe care le inițiază, potrivit prezentului parteneriat.

(2) Administrația Națională a Penitenciarelor va suporta cheltuieli în limitele bugetului prevăzut și în condițiile respectării cadrului legal.

CAPITOLUL V – Durată

Art. 9

(1) Prezentul protocol este valabil trei ani și intră în vigoare la data semnării de către părți. De comun acord, părțile vor realiza analize semestriale și vor stipula modificări cu privire la durata sau obiectul protocolului prin act adițional, dacă este necesar.

(2) Oricare dintre părțile semnatare poate notifica celeilalte părți denunțarea protocolului cu 30 zile înainte.

(3) Comunicarea dintre părți se va face în formă scrisă.

CAPITOLUL VI – Răspunderea părților

Art. 10

Răspunderea pentru îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prezentul protocol, cu efect negativ asupra colaborării, revine părților, așa cum s-au obligat fiecare dintre acestea, prin prezentul protocol.

CAPITOLUL VII – Soluționarea litigiilor

Art. 11

(1) Neînțelegerile dintre părți cu privire la interpretarea sau aplicarea prevederilor protocolului vor fi soluționate pe cale amiabilă;

(2) Dacă litigiile nu se rezolvă pe cale amiabilă, fiecare dintre părți poate solicita soluționarea lor de instanța de judecată.

Încheiat în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

**ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A
PENITENCIARELOR**

Director general

Chestor de penitenciare Cătălin Claudiu BEJAN

**ALIANȚA ROMÂNĂ
DE PREVENȚIE A SUICIDULUI**

Președinte

Prof. univ. dr. Doina COZMAN

Comisar șef de penitenciare Ioana Mihaela MORAR

Director

Direcția Reintegrare Socială

Comisar șef de penitenciare Cătălin Florin NIȚĂ

Director

Direcția Contencios și Elaborare Acte Normative